

Postbus 2025, 3500 HA Utrecht
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Mevr. V. Heijnen
Staatssecretaris
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

NS

Raad van Bestuur

Drs. W. Koollmees

Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

Datum 16 maart 2023

Ons kenmerk WK.2023.144

Onderwerp PI Reizigerspunctualiteit

Telefoon 088 - 671 34 02

E-mail Wouter.koollmees@ns.nl

Geachte mevrouw Heijnen,

Onlangs heeft NS de operationele jaarverantwoording 2022 over de HRN-Vervoerconcessie gedeeld met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De prestatie-indicator Reizigerspunctualiteit 5 minuten HSL is in 2022 geëindigd op 82,0% en daarmee onder de bodemwaarde van 82,1% die is vastgelegd in de HRN-Vervoerconcessie. Dit is het gevolg van een Tijdelijke Snelheidsbeperking (hierna: TSB) ter hoogte van Rijkswetering die sinds 28 oktober 2022 van kracht is. Op deze TSB heeft, zoals eerder aan u is bericht, NS geen invloed. Bovendien ontbreekt voor NS een handelingsperspectief om de impact van deze TSB te verkleinen. NS is daarom van mening dat er sprake is van een rechtvaardigingsgrond (in de zin van artikel 24, tweede lid, onderdeel a van de HRN-Vervoerconcessie) voor het niet behalen van deze bodemwaarde en vraagt u die toe te passen.

Op 28 oktober 2022 heeft ProRail een TSB moeten toepassen over een lengte van twee kilometer van de Hogesnelheidslijn (hierna: HSL), ter hoogte van Rijkswetering, die de rest van het jaar van kracht is geweest¹. Tot en met 6 november 2022 bedroeg deze TSB 40 km/u. Normaliter rijden Thalys en Eurostar daar 300 km/u en overige treinen 160 km/u. Van 7 november tot en met het eind van 2022 is deze TSB 80 km/u geweest. Dat is allereerst ontzettend vervelend voor onze reizigers, alle treinen op de HSL ondervinden hierdoor vertraging. Met name voor de internationale reizigers is de hinder groot door het verder oplopen van de vertraging in het buitenland en het verliezen van overstappen. NS heeft in samenwerking met ProRail vastgesteld dat de impact van de TSB op de PI Reizigerspunctualiteit 5 minuten HSL tussen de -1,9%- en -2,5%-punt is (zie bijlage). Daarmee staat voor NS en ProRail vast dat zonder de TSB het jaarcijfer 2022 boven de bodemwaarde was gekomen.

¹ Oorzaken toegelicht door ProRail in Stuurgroep HSL d.d. 5-12-2022

Gezien de grote impact voor onze reizigers en internationale partners heeft NS in haar brief aan ProRail van 14 november haar zorgen geuit en aangedrongen op het belang van een spoedig herstel en de impact hiervan kenbaar gemaakt in onder andere het Alliantieoverleg HSL-Zuid van 24 november 2022, en het Kwartaaloverleg met uw Ministerie van 8 december 2022. NS heeft mogelijkheden om de impact van deze TSB te verkleinen - door aanpassingen in de dienstregeling om de vertraging op te vangen – onderzocht maar dat bleek helaas niet haalbaar. Behalve dat de TSB buiten de invloedssfeer van NS ligt ontbreekt er dus ook een handelingsperspectief om de gevolgen voor reizigers te verkleinen.

De impact van de TSB is ook van een andere orde grootte dan de overige oorzaken die dispunctualiteit tot gevolg hebben, die bovendien altijd in een bepaalde mate voorkomen. Daar komt bij dat met deze meer 'reguliere' oorzaken rekening wordt gehouden bij de vaststelling van de bodemwaarde. De impact van de TSB is dusdanig onvoorzien dat hier geen rekening mee gehouden kan en hoefde te worden. Dit wordt versterkt door het langdurige en brede karakter van de impact van de TSB. Sinds 28 oktober wordt op het betreffende deel van de HSL elke trein, elke reiziger op dit traject, elke dag geraakt. Dit maakt deze situatie onvergelijkbaar met andere oorzaken.

Er is dit jaar met uw Ministerie ook gesproken over de impact van de personeelstekorten bij NS – als gevolg van een extreem krappe arbeidsmarkt en aanhoudend hoog verzuim na corona – op de PI Reizigerspunctualiteit HSL 5 minuten. De impact op het jaarcijfer is -0,9%-punt. Met name in de zomer zorgden personeelstekorten voor uitval en dispunctualiteit, in het najaar brachten aanpassingen in de dienstregeling de betrouwbaarheid terug en nam de impact af. Tot 28 oktober, de datum dat de TSB ingesteld werd, was de prognose dat het jaarcijfer boven de bodemwaarde, en zelfs boven de streefwaarde van 84,2% zoals geldend voor 2024 zou zijn geëindigd.

Gelet op het voorgaande concludeert NS dat de PI Reizigerspunctualiteit 5 minuten HSL zonder de ingestelde TSB, die buiten de invloedssfeer van NS ligt, boven de afgesproken bodemwaarde was uitgekomen. NS is daarom van mening dat er sprake is van een rechtvaardigingsgrond voor het niet behalen van de bodemwaarde in 2022, en verzoekt u die toe te passen.

Met vriendelijke groet,

Wouter Koolmees
President-directeur